

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 26 ноември 2021 г.
(OR. en)

14376/21

Междуетноститутуционално досие:
2021/0372 (CNS)

AG 109
INST 426
PE 115
FREMP 278

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	25 ноември 2021 г.
До:	Г-н Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	COM(2021) 732 final
Относно:	Предложение за ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА за определяне на условията и реда за упражняване на правото да гласуват и да се кандидатира на избори за Европейски парламент от граждани на Съюза, пребиваващи в държава членка, на която не са граждани (преработен текст)

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2021) 732 final.

Приложение: COM(2021) 732 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 25.11.2021 г.
COM(2021) 732 final

2021/0372 (CNS)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА

за определяне на условията и реда за упражняване на правото да гласуват и да се кандидатира на избори за Европейски парламент от граждани на Съюза, пребиваващи в държава членка, на която не са граждани (преработен текст)

{COM(2021) 733 final} - {SEC(2021) 576 final} - {SWD(2021) 357 final} -
{SWD(2021) 358 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Важно е да се гарантира, че мобилните граждани на ЕС могат да упражняват в пълна степен правата си, произтичащи от гражданството на ЕС, в контекста на следващите избори за Европейски парламент.

Демокрацията е една от ценностите, на които се основава Европейският съюз. Всеки гражданин има право да участва в демократичния живот на ЕС и решенията следва да се вземат възможно най-открито и най-близо до гражданите. Гражданите на ЕС са пряко представени в Европейския парламент.

От гражданството на ЕС произтичат конкретни демократични права. Гражданите на ЕС, които упражняват правото си да живеят, работят или учат в държава членка, на която не са граждани („мобилни граждани на ЕС“), имат право да гласуват и да се кандидатира на избори за Европейския парламент в държавата членка, в която пребивават.

С Директива 93/109/ЕО на Съвета се определят условията и редът за упражняване на изборителните им права при избори за Европейския парламент в техните държави членки на пребиваване.

В Доклада за гражданството на ЕС за 2020 г.¹ Комисията изрази намерението си да предложи актуализиране на Директива 93/109/ЕО на Съвета относно правото на мобилните граждани на ЕС да гласуват и да се кандидатира на избори за Европейски парламент. Целта е да се улесни предоставянето на информация на гражданите и да се подобри обменът на съответната информация между държавите членки, включително за да се предотвратят случаи на многократно гласуване. В работната програма на Комисията за 2021 г. беше обявена законодателна инициатива за подобряване на изборителните права на мобилните граждани на ЕС.

Въпреки действащите понастоящем мерки мобилните граждани на ЕС все още срещат трудности при упражняването на изборителните си права по време на избори за Европейски парламент. Сред проблемите са трудностите при получаването на точна информация за начините на гласуване и кандидатиране, тромавите процедури за регистрация и последиците от заличаването от изборителните списъци в държавата членка по произход. По-конкретно обменът на информация между държавите членки относно регистрираните гласоподаватели и кандидати, за да се предотврати многократното гласуване на изборите за Европейски парламент, е възпрепятстван от непоследователните условия и срокове за обmena и събирането на данни.

С настоящата инициатива се актуализират, изясняват и укрепват съществуващите правила за преодоляване на трудностите, които срещат мобилните граждани на ЕС, с цел да се гарантира широко и приобщаващо участие на изборите за Европейски парламент през 2024 г., да се подкрепят мобилните граждани на ЕС при упражняването на техните права и да се защити почтеността на изборите.

Настоящото предложение се основава на дългогодишния и редовен обмен на опит с компетентните органи на държавите членки чрез специалната група на Комисията за прилагане на директивите, експертната група по изборните въпроси и две допълнителни специални съвместни заседания на мултидисциплинарната европейска

¹ COM/2020/730 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0730>.

мрежа за сътрудничество в областта на изборите и експертната група по изборни въпроси.

Настоящата инициатива се предприема по линия на Програмата за пригодност и резултатност на регулаторната рамка (REFIT).

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Нов тласък за европейската демокрация е приоритет на Комисията, обявен от председателя Фон дер Лайен в Политическите насоки на Комисията за периода 2019—2024 г.²

В представения на 3 декември 2020 г. План за действие за европейската демокрация³ Комисията обяви своето намерение да укрепи защитата на изборните процеси и да предложи нов оперативен механизъм на ЕС за засилване на сътрудничеството между държавите членки и регулаторните органи. Всички предложени мерки съответстват на целите, които са в основата на Решение 2018/994 на Съвета относно преразглеждането на изборителното право на ЕС.

Настоящата инициатива е тясно свързана и с предложението за преработване на Директива 94/80/ЕО на Съвета от 19 декември 1994 г.⁴ и с текущата работа по други инициативи в рамките на пакета за прозрачност и демокрация от работната програма на Комисията за 2021 г. Настоящата инициатива ще бъде придружена и от съобщение, в което една от целите е да се подкрепи участието в избори на мобилните граждани на ЕС.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Предложението гарантира съгласуваност с Регламента на ЕС за единна цифрова платформа⁵ по отношение на достъпа до висококачествена информация относно правилата на Съюза и националните правила, приложими за гражданите, които упражняват или възнамеряват да упражнят правата си, произтичащи от правото на Съюза в областта на вътрешния пазар, както и със съобщението „Съюз на равенство: Стратегия за правата на хората с увреждания за периода 2021—2030 г.“⁶, която има за цел да гарантира политическите права на хората с увреждания наравно с всички останали⁷. То допълва и други политики на ЕС, свързани с демокрацията и цифровия свят⁸. Като се стреми към равен достъп до електронни или интернет решения за гласуване за мобилните граждани на ЕС, предложението има за цел по-добра защита на техните основни права и засилва цялостното демократично участие.

Инициативата е в съответствие със законодателството на ЕС в областта на защитата на данните.

² [political-guidelines-next-commission_en_0.pdf \(europa.eu\)](https://european-council.europa.eu/media/eap/press/16474/1/Political_guidelines_next_commission_en_0.pdf).

³ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно Плана за действие за европейската демокрация, COM(2020) 790 final.

⁴ Директива 94/80/ЕО на Съвета от 6 декември 1993 г. за определяне на условията и реда за упражняване на правото да избират и да бъдат избирани в избори за Европейски парламент от граждани на Съюза, пребиваващи в държава членка, на която не са граждани.

⁵ [EUR-Lex - 32018R1724 - BG - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2020/1044/oj).

⁶ [EUR-Lex - 52021DC0101 - BG - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2020/1044/oj).

⁷ Вж. също Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, по която ЕС и държавите членки са страни.

⁸ Вж. Плана за действие за европейската демокрация, COM/2020/790 final.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

С член 20 от ДФЕС се установява гражданството на Съюза. С член 20, параграф 2, буква б) и член 22, параграф 2 от ДФЕС и член 39 от Хартата на основните права на ЕС на гражданите на Съюза се предоставя правото да гласуват и да се кандидатира на избори за Европейски парламент в държавата членка, в която пребивават, при същите условия, както и гражданите на тази държава членка. Член 22 от ДФЕС предвижда, че упражняването на това право се урежда с подробни правила, приети от Съвета с единодушие, в съответствие със специална законодателна процедура и след консултация с Европейския парламент.

С Директива 93/109/ЕО на Съвета се определят тези условия и редът за упражняване на изборителните права при избори за Европейския парламент.

• Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

Изборителните права на мобилните граждани на ЕС да участват в изборите за Европейски парламент са определени в Договора за функционирането на Европейския съюз като част от техните права на граждани на Съюза. Правната уредба за упражняването на изборителни права от мобилните граждани на ЕС предвижда взаимодействието между правилата на ЕС и националните правила. Съюзът предприема действия за изпълнението на принципа на Договора за установяване на изборителните права на мобилните граждани на ЕС, по-специално чрез Директива 93/109/ЕО на Съвета.

Тъй като трансграничните въпроси са извън възможностите на отделните държави членки, установените проблеми не могат да бъдат решени чрез самостоятелни действия на държавите членки. Осигуряването на общи стандарти и процедури за правото на мобилните граждани на ЕС да гласуват и да се кандидатира на избори за Европейски парламент и за обмена на информация за съответните гласоподаватели и кандидати с цел предотвратяване на многократно гласуване може да бъде постигнато единствено на равнището на ЕС.

• Пропорционалност

Предложените целенасочени мерки не надхвърлят необходимото за постигане на дългосрочната цел за развитие и укрепване на демокрацията в ЕС. С тях се усъвършенства и прецизира рамката, уреждаща упражняването от страна на мобилните граждани на ЕС на изборителните права, предоставени им съгласно Договорите, и се противодейства по-добре на многократното гласуване в контекста на изборите за Европейски парламент чрез укрепване на съществуващата система за обмен на информация. Следователно предложението е в съответствие с принципа на пропорционалност.

• Избор на инструмент

Директивата на Съвета вече съдържа солиден набор от норми относно стандартите и процедурите за упражняването на изборителните права от мобилните граждани на ЕС. Настоящото предложение има за цел да осигури целенасочени промени в посочената директива на Съвета, за да се преодолеят някои установени недостатъци и пречки, с които се сблъскват държавите членки и гражданите. Като се има предвид необходимостта да се актуализират езикът и остарелите позовавания и разпоредби,

целесъобразно е директивата на Съвета да бъде преработена. Тъй като настоящото предложение е за преработване на директивата на Съвета, най-подходящ за целта е същият вид правен инструмент.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Прилага се дерогация от принципа „първо оцени“ предвид наличието на скорошни доклади, изготвени от Комисията. Данните ясно показват необходимостта от актуализиране на Директива 93/109/ЕО⁹ и това се счита за достатъчно за етапа на оценяване. И накрая, външното проучване, изготвено в подкрепа на оценката на въздействието, също включва елементи на оценка на съществуващата правна уредба¹⁰.

- **Консултации със заинтересованите страни**

При подготовката на настоящото предложение Комисията проведе тесен диалог и консултации със съответните заинтересовани страни.

Предложението се основава, наред с другото, на открита обществена консултация¹¹ с граждани, неправителствени организации и местни и регионални органи, на значими проучвания, включително от Академичната мрежа за правата, произтичащи от гражданството на ЕС¹², и на констатациите от външно проучване, изготвено в подкрепа на оценка на въздействието, извършена преди предложението¹³. Освен това в него се вземат предвид становищата, получени при нарочни консултации със заинтересованите страни, включително от мобилни граждани на ЕС¹⁴, европейската мрежа за сътрудничество в областта на изборите¹⁵ и експертната група по изборни въпроси¹⁶. Те

⁹ Доклад относно изборите за Европейски парламент през 2019 г. и Доклад за гражданството за 2020 г. Директивата е изменена веднъж с Директива 2013/1/ЕС на Съвета от 20 декември 2012 г.

¹⁰ Проучване, проведено през 2021 г. в подкрепа на изготвянето на оценка на въздействието на евентуална политическа инициатива на ЕС в подкрепа на широкото и приобщаващо участие на мобилни граждани на ЕС в изборите за Европейски парламент и в общинските избори в Европа <https://ec.europa.eu/info/files/study-preparation-impact-assessment-electoral-directives> и приложенията към него <https://ec.europa.eu/info/files/annexes-study-preparation-impact-assessment-electoral-directives>.

¹¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12684-Inclusive-EU-Parliament-elections-supporting-EU-citizens-right-to-vote-and-stand-as-candidates-in-another-EU-country/public-consultation_bg.

¹² „Политическо участие на мобилните граждани на ЕС: открития от пилотни проучвания относно Австрия, Белгия, България, Германия, Гърция, Унгария, Ирландия и Полша“.

¹³ Проучване, проведено през 2021 г. в подкрепа на изготвянето на оценка на въздействието на евентуална политическа инициатива на ЕС в подкрепа на широкото и приобщаващо участие на мобилни граждани на ЕС в изборите за Европейски парламент и в общинските избори в Европа <https://ec.europa.eu/info/files/study-preparation-impact-assessment-electoral-directives> и приложенията към него <https://ec.europa.eu/info/files/annexes-study-preparation-impact-assessment-electoral-directives>.

¹⁴ В подкрепа на основното проучване беше проведено целево онлайн проучване сред мобилните граждани на ЕС, за да се направи оценка на опита на мобилните граждани на ЕС при участието им в политическия живот в тяхната държава членка по пребиваване, както и на разнообразието от фактори, които оказват влияние върху тяхното участие.

¹⁵ Европейската мрежа за сътрудничество в областта на изборите беше създадена през 2019 г. Тя обединява представители на органите на държавите членки, компетентни по изборните въпроси, и дава възможност за конкретен и практически обмен по редица теми от значение за гарантирането на свободни и честни избори, включително защитата на данните, киберсигурността, прозрачността и повишаването на осведомеността. Вж. повече на [Европейската мрежа за сътрудничество в областта на изборите | Европейска комисия \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/elections_cooperation/)

бяха допълнени от заключения от значими проекти, финансирани по програмите „Права, равенство и гражданство“¹⁷ и „Европа за гражданите“¹⁸, и от преки коментари от граждани на ЕС, получени от Комисията и Европейския парламент.

- **Събиране и използване на експертни становища**

При изготвянето на предложението бяха използвани източници на експертен опит. Тези източници на информация включваха експертни консултации с експертната група на Комисията по изборни въпроси и европейската мрежа за сътрудничество в областта на изборите.

На 28 януари 2021 г. и на 10 юни 2021 г. бяха проведени две съвместни заседания на европейската мрежа за сътрудничество в областта на изборите и на експертната група по въпросите на изборите. Въпросите, обсъдени на тези две съвместни заседания, бяха вече до голяма степен обсъдени на предишни заседания и обстойно анализирани в доклада на Комисията относно изборите за Европейски парламент през 2019 г.¹⁹

- **Оценка на въздействието**

Предложението е подкрепено от оценка на въздействието (SWD(2021) 357). Предвид сходствата между Директива 93/109/ЕО на Съвета и Директива 94/80/ЕО на Съвета по отношение както на основните бенефициери (мобилните граждани на ЕС), така и на предоставените права и свързаните с тях изисквания за държавите членки, възможностите за тяхното усъвършенстване и тяхното функциониране бяха оценени в един документ. Комитетът за регулаторен контрол даде положително становище относно оценката на въздействието (SEC(2021) 576).

В оценката на въздействието бяха разгледани два алтернативни варианта на политиката за отстраняване на установените проблеми. Вариантите на политиката представляват набор от потенциални мерки, които се обмислят с цел подобряване на упражняването на изборителните права и подкрепа на справедливия изборен процес чрез решаване на въпроса с многократното гласуване. По-конкретно, тези варианти на политиката варират от незадължителни, незаконодателни мерки в подкрепа на повишаването на осведомеността и засиленото административно сътрудничество до установяването на общи стандарти за процедурите за регистрация на мобилни граждани на ЕС и обмена на данни с цел предотвратяване на многократното гласуване. Вариант 1 предвижда целенасочени законодателни изменения и незадължителни мерки. Целта е да се консолидират и изяснят съществуващите разпоредби на директивата на Съвета.

Вариант 2 предвижда широка законодателна намеса. Като зачита принципа на недискриминация като основа на директивата, с втория вариант на политиката се цели осъществяването на широкообхватна реформа на директивата, например като се установят правни изисквания за сроковете за регистрация. Вариантите бяха разгледани внимателно по отношение на тяхната ефективност, ефикасност, съгласуваност с другите политики на ЕС, субсидиарност и пропорционалност. Смята се, че вариант 2 е най-ефективният вариант за постигане на всички поставени цели. Вариант 1 обаче е

¹⁶ Експертната група по изборни въпроси беше създадена през 2005 г. Нейните задачи са: да установи тясно сътрудничество между институциите на държавите членки и Комисията по въпроси, свързани с изборите, да подпомага Комисията, като предоставя информация и съвети относно положението с изборителните права в ЕС и неговите държави членки, и да улеснява обмена на информация, опит и добри практики в тази област. [Регистър на експертните групи на Комисията и други подобни организации \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/justice/grants1/programmes-2014-2020/rec/index_en.htm)

¹⁷ https://ec.europa.eu/justice/grants1/programmes-2014-2020/rec/index_en.htm .

¹⁸ https://ec.europa.eu/info/departments/justice-and-consumers/justice-and-consumers-funding-tenders/funding-programmes/previous-programmes-2014-2020/europe-citizens-efc_bg .

¹⁹ COM(2020) 252 final.

предпочитаният вариант от съображения за ефикасност, съгласуваност, субсидиарност и пропорционалност.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Предложението води до известни разходи за администрациите на държавите членки и на ЕС, произтичащи от засиленото сътрудничество, но се очаква същевременно да способства за повишаване на ефикасността за органите поради хармонизирането на процесите. Освен това някои държави членки вече разполагат със системи, които обхващат предвидените задължения и следователно няма да се наложи да поемат значителни допълнителни разходи.

С предложението се опростява процесът на регистрация за гласуване и кандидатиране на изборите за Европейски парламент за мобилните граждани на ЕС. Освен това по този начин ще се намалят разходите за тях в сравнение със статуквото, при което няма да се правят промени в действащите разпоредби.

Съгласно предложението не бяха установени възможни отрицателни икономически последици, произтичащи от по-голямата интеграция и демократично участие на мобилните граждани на ЕС в приемащата държава членка. Опростяването на изискванията за регистрация и подобряването на предоставянето на информация и осведомеността относно гласуването за мобилните граждани на ЕС се очаква да имат само косвено по-широко икономическо въздействие, доколкото то подкрепя свободното движение.

В предложението се предвижда мобилните граждани на ЕС да имат равен достъп до възможностите за дистанционно и електронно гласуване при същите условия като гражданите на тази държава членка. Възможностите за дистанционно гласуване улесняват участието в избори на мобилните граждани на ЕС.

С предложението се подкрепя оптимизирането на техническия инструмент за обмен на данни за регистрираните гласоподаватели между държавите членки. Това ще включва преди всичко формализиран подход към системата в подкрепа на обмена на данни, който се осъществява чрез предоставения от Комисията инструмент за криптиране, като в Директива 93/109/ЕО на Съвета се въвеждат изрични позовавания на този подход. Целият процес на предаване, за който способства инструментът за криптиране, ще бъде допълнително обезпечен чрез сигурно предаване на данни между държавите членки, включително в случай на съмнения относно отделни случаи. По този начин с предложението се улесняват административните задачи и свързаните с ИКТ процедури за администрациите на държавите членки като основни заинтересовани страни.

Следователно цифровите аспекти на предложението са в съответствие с „цифровата проверка“²⁰.

- **Основни права**

Член 2 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) гласи, че „Съюзът се основава на ценностите на зачитане на човешкото достойнство, на свободата, демокрацията, равенството, правовата държава, както и на зачитането на правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към малцинства. Тези ценности са общи за държавите-членки в общество, чиито характеристики са плурализмът, недискриминацията, толерантността, справедливостта, солидарността и равенството между жените и мъжете.“

²⁰

https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/file_import/better-regulation-toolbox-27_en_0.pdf

В член 10, параграфи 1 и 2 от ДЕС се предвижда, че „[ф]ункционирането на Съюза се основава на представителната демокрация“ и че „[в] рамките на Съюза гражданите се представляват пряко в Европейския парламент“.

В член 26 от Хартата на основните права на ЕС се посочва, че Съюзът признава и зачита правото на хората с увреждания да се ползват от мерки, които осигуряват тяхната самостоятелност, социалната и професионалната им интеграция и участието им в живота на общността.

С настоящото предложение се преследват целите на тези разпоредби и следователно то е съвместимо с основните права, гарантирани от Хартата на основните права на ЕС, и ги привежда в действие.

С настоящото предложение се укрепва свободата на движение на гражданите на ЕС (член 45 от Хартата). С него се подкрепят равното им третиране и възможностите им за гласуване в сравнение с гражданите на тяхната държава членка по пребиваване. Освен това с него се утвърждава правото на гласуване и кандидатиране на избори за Европейски парламент (член 39 от Хартата) и правото им на добра администрация (член 41).

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Настоящото предложение не поражда финансова или административна тежест за ЕС. Следователно то няма отражение върху бюджета на ЕС.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизми за мониторинг, оценка и докладване**

Държавите членки приемат и публикуват най-късно до 31 май 2023 г. мерките, необходими, за да се съобразят с настоящата директива. Шест месеца след всяко провеждане на избори за Европейски парламент държавите членки трябва да изпратят на Комисията доклад относно прилагането на настоящата директива. В срок от на една година след всяко провеждане на избори за Европейски парламент Комисията трябва да представи на Европейския парламент и на Съвета доклад относно прилагането на настоящата директива. Комисията може да предлага всякакви изменения, които счита за необходими. В срок от две години след изборите за Европейски парламент през 2029 г. Комисията ще извърши и собствена оценка на функционирането на директивата, за да консолидира информацията, събрана от докладите на държавите членки и от заседанията на европейската мрежа за сътрудничество в областта на изборите.

- **Обяснителни документи**

В решението си от 8 юли 2019 г.²¹ и в последващата си съдебна практика²² Съдът поясни, че когато държавите членки уведомяват Комисията за национални мерки за транспониране, те трябва да предоставят достатъчно ясна и точна информация и за всяка разпоредба на директивата да посочат националната разпоредба или разпоредби, осигуряващи нейното транспониране.

²¹ Решение по дело Комисия/Белгия, С-543/17.

²² Вж. решения по дела Комисия/Румъния, С-549/18, и Комисия/Ирландия, С-550/18.

• **Подробно разяснение на конкретни разпоредби на предложението**

Обяснения са дадени само за разпоредбите на директивата на Съвета, за които се предлага да бъдат изменени с настоящото предложение.

1. За да се улесни достъпът на мобилните граждани на ЕС до информацията относно изборите, в член 12 се определят по-високи стандарти за предоставяне на информация относно изборите на мобилните граждани на ЕС. Съгласно предложението държавите членки се задължават да определят органи, които активно да информират мобилните граждани на ЕС, пребиваващи на тяхна територия, за условията и реда за регистрация като гласоподавател или кандидат на избори за Европейски парламент преди и след регистрацията им за изборни цели или за целите, посочени в Директива 2004/38/ЕО. Това означава, че е възможно да се предоставя информация и да се използват средства за комуникация, адаптирани към конкретни групи гласоподаватели, като например младите гласоподаватели.

С цел повишаване на осведомеността и разбирането от страна на мобилните граждани на ЕС за процедурите и практиките за регистрация и участие в изборите за Европейски парламент, в същия член се предвижда задължение за органите, определени от държавите членки, да съобщават на мобилните граждани на ЕС, които са регистрирани като гласоподаватели или кандидати, конкретна и съобразена с тяхното положение информацията относно следното:

- а) статуса на тяхната регистрация;
- б) датата на изборите и как и къде се гласува;
- в) съответните правила относно правата и задълженията на гласоподавателите и кандидатите, включително забраните и случаите на несъвместимост, и приложимите санкции в случай на нарушение на изборните правила;
- г) начините за получаване на допълнителна информация относно организацията на изборите, включително списъка с кандидати.

Съгласно Регламент (ЕС) 2018/1724 държавите членки трябва да гарантират на потребителите лесен достъп чрез националните си уебстраници до удобна за ползване, точна, актуална и достатъчно изчерпателна информация относно участието в избори за Европейски парламент. Държавите членки използват различни средства и канали за комуникация. Поради това, за да се гарантира последователност, в инициативата се предвижда изискванията за качество, определени в Регламент (ЕС) 2018/1724, да се прилагат съответно и за прякото и лично предоставяне на официална информация за изборите от държавите членки на мобилните граждани на ЕС.

За да се повиши достъпността и да се подобри степента на информираност, от държавите членки ще се изисква да използват официалния език на държавата членка по пребиваване и официален език на ЕС, който в голяма степен се разбира от възможно най-голям брой граждани на ЕС, пребиваващи на нейна територия. Държавите членки ще могат също така да разчитат на портала „Вашата Европа“. Заедно с данните за връзка, въведени с измененията на данните, които мобилните граждани на ЕС трябва да подадат, за да се регистрират като гласоподаватели и кандидати, това ще позволи на държавите членки да използват електронни канали за пряко съобщаване на информация. За да се гарантира приобщаващото участие в изборите, в инициативата се определят и изисквания за достъпност на информацията, предоставяна на хората с увреждания и на по-възрастните хора, като за източник на вдъхновение се използват общите коментари на Комитета на ООН за правата на хората с увреждания във връзка с член 21 от Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания.

2. С цел да се ограничат административните пречки за мобилните граждани на ЕС, с предложението (членове 9 и 10) се въвеждат стандартизирани образци за официалните

декларации, установени в приложения I и II, които трябва да бъдат подавани от мобилните граждани на ЕС, за да могат да се регистрират като гласоподаватели и кандидати. За да се улесни установяването на самоличността на мобилните граждани на ЕС, в съответствие с принципа на точност, установен в член 5, параграф 1, буква г) от Общия регламент относно защитата на данните, актуалните данни се допълват с личния идентификационен номер, издаден от държавата членка по произход (когато е приложимо), или — като алтернатива — с вида на документа за самоличност или документа за пътуване, издаден от държавата членка по произход, и неговия серийен номер. Формулярите ще съдържат и данни за връзка, за да се даде възможност на държавите членки да изпълнят задължението си за информиране. Тъй като приложенията към директивите ще бъдат публикувани в Официален вестник на Европейския съюз, те ще бъдат достъпни както за гражданите, така и за националните органи на всички официални езици на ЕС.

3. Измененията на член 13 имат за цел да се рационализира действащата система за обмен на информация относно изборителните права на мобилните граждани на ЕС. Предприетите за тази цел мерки включват установяването на единен набор от данни, посочени в приложение III, които, в допълнение към понастоящем обменяните данни, ще включват и личния идентификационен номер, издаден от държавата членка по произход (когато е приложимо), или вида документ за самоличност или документ за пътуване, както и датата на регистрация. Освен това в измененията изрично се посочват електронните средства, предлагани на държавите членки от Комисията за обезпечаване на сигурността на обмена на данни. Същият член ограничава възможностите за регистрация на мобилни граждани на ЕС в изборителните списъци и в списъка с кандидати на приемащата държава членка само до изборите за Европейски парламент, като по този начин се предотвратява отписването от други избори. Комисията ще има правомощието да приема актове за изпълнение с цел определяне на отговорностите и задълженията при работата със сигурния инструмент в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 19.

4. С член 17 се въвеждат редовен мониторинг и докладване за изпълнението от страна на държавите членки. Докладите трябва да съдържат съответните статистически данни за участието на мобилните граждани на ЕС в избори за Европейски парламент както като гласоподаватели, така и като кандидати. С цел по-добра оценка на изпълнението на мерките, предвидени в директивата, от държавите членки ще се очаква да подобрят събирането на данни относно броя на мобилните граждани на ЕС, регистрирани като гласоподаватели и кандидати, когато е приложимо, и относно броя на мобилните граждани на ЕС, които са гласували. В член 18 се предвижда прилагането на директивата да бъде оценено в срок от две години след изборите за Европейски парламент през 2029 г.

5. С членове 9, 10 и 13 на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове, за да се гарантира, че образците на официалните декларации, подавани от мобилните граждани на ЕС при регистрацията им като гласоподаватели или кандидати, и наборът от данни, които ще се обменят между държавите членки, продължават да съдържат съответната информация. С член 20 се определят условията за делегирането в съответствие с член 290 от ДФЕС.

6. В съответствие с принципа на недискриминация в член 14 се изисква от държавите членки да осигурят на мобилните граждани на ЕС достъп до същите средства за предварително гласуване, гласуване по пощата, електронно гласуване и гласуване по интернет, които са на разположение на техните собствени граждани при избори за Европейски парламент.

7. В предложението се заличава думата „автоматично“ от член 9, параграф 4 в съответствие с разпоредбите на Общия регламент относно защитата на данните във

връзка с ограниченията за автоматизирано вземане на решения. Освен това, за да се осигури достъп до информация при равни условия с техните граждани, от държавите членки се изисква да уведомяват мобилните граждани на ЕС за тяхното заличаване от изборителния списък, ако съществува такова задължение по отношение на собствените им граждани.

8. Със същата цел за повишаване на осведомеността на мобилните граждани на ЕС и подобряване на достъпа им до изборителни права, с измененията на член 11 се изисква от държавите членки да информират ясно и своевременно мобилните граждани на ЕС за тяхната регистрация и за правните средства за защита на тяхно разположение, в случай че заявлението им бъде отхвърлено. В него също така се пояснява обхватът на задължението на държавите членки, като терминът „действие“ се заменя с термина „решение“. С нов параграф в член 11 се предвижда гласоподавателите и кандидатите, попадащи в приложното поле на член 3 от директивата, да имат правото да коригират всякакви несъответствия или грешки в данните, съдържащи се в изборителните списъци или в списъците с кандидати, при условия, сходни с тези за гражданите на приемащата държава членка.

9. Предложението предвижда също така адаптиране на остарелите формулировки и позовавания (член 2, параграфи 5 и 6, член 3, буква а), член 4, параграф 1 и членове 5, 8, 9, 10, 11 и 16), като позоваванията на Договора за създаване на Европейската общност се заменят с позовавания на Договора за функционирането на Европейския съюз и като се използва неутрален по отношение на пола език.

10. С измененията освен това се заличава член 15, тъй като той се отнасяше за изборите за Европейски парламент през 1994 г.

11. В член 21 се предвижда директивата да бъде транспонирана до 31 май 2023 г. в съответствие с насоките, предоставени от Венецианската комисия на Съвета на Европа.

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА

за определяне на условията и реда за упражняване на правото да ☒ гласуват и да се кандидатира на ☒ ~~избират и да бъдат избирани в избори за Европейски парламент от граждани на Съюза, пребиваващи в държава членка, на която не са граждани (преработен текст)~~

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора ☒ за функционирането на ☒ ~~създаването~~ Европейския ~~общност~~ ☒ съюз ☒ , и по-специално член ~~86~~, ☒ 22, ☒ параграф 2 от него, като взе предвид предложението на Европейската комисия, след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти, като взе предвид становището на Европейския парламент, в съответствие със специална законодателна процедура, като има предвид, че:

↓ НОВ

(1) Директива 93/109/ЕО на Съвета²³ трябва да претърпи няколко изменения. С оглед на постигането на яснота посочената директива следва да бъде преработена.

↓ 93/109/ЕО съображение 1
(адаптиран)

~~като има предвид, че Договорът за Европейския съюз бележи нов етап в процеса на създаване на още по-тесен съюз между народите на Еуропа; като има предвид, че една от задачите му е по-демонстрираща последователност и солидарност начин да организира взаимоотношенията между народите на държавите-членки; като има предвид, че основните му цели включват укрепване на защитата на правата и интересите на гражданите на държавите-членки чрез въвеждането на гражданство на Съюза;~~

↓ 93/109/ЕО съображение 2
(адаптиран)

~~като има предвид, че за целта дял II от Договора за Европейския съюз, с който се изменя Договор за Европейската икономическа общност, е оглед създаването на~~

²³ Директива 93/109/ЕО на Съвета от 6 декември 1993 г. за определяне на условията и реда за упражняване на правото на избор и да бъдат избирани в избори за Европейски парламент от граждани на Съюза, пребиваващи в държава членка, на която не са граждани (ОВ L 329, 30.12.1993 г., стр. 34).

~~Европейската общност, въвежда гражданство на Съюза за всички граждани на държавите-членки и им предоставя редица права на тази основа;~~

↓ НОВ

- (2) С член 20, параграф 2, буква б) и член 22, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) на гражданите на Съюза, пребиваващи в държава членка, на която не са граждани, се предоставя правото да гласуват и да се кандидатира на избори за Европейски парламент в държавата членка по пребиваване при същите условия като гражданите на приемащата държава членка. Това право, което е утвърдено и в член 39 от Харта на основните права на Европейския съюз (Хартата), дава конкретен израз на установения в член 21 от нея принцип на равенство и недискриминация, основана на гражданството. То произтича и от правото на свободно движение и пребиваване, утвърдено в член 20, параграф 2, буква а) и член 21 от ДФЕС и член 45 от Хартата.
- (3) Условията и редът, с които се урежда упражняването на правото на гласуване и кандидатиране на избори за Европейски парламент, са установени в Директива 93/109/ЕО на Съвета.
- (4) В своя Доклад за гражданството на ЕС за 2020 г.²⁴ Комисията подчерта необходимостта от актуализиране, изясняване и укрепване на правилата за упражняването на правото на гласуване и кандидатиране на избори за Европейски парламент, за да се гарантира, че те подкрепят широкото и приобщаващо участие на мобилните граждани на ЕС. Като се имат предвид и опитът, натрупан при прилагането на Директива 93/109/ЕО на Съвета при провеждането на изборите през годините, и промените, въведени с измененията на Договорите, някои от разпоредбите на посочената директива следва да бъдат актуализирани.

↓ 93/109/ЕО съображение 3
(адаптиран)

~~като има предвид, че правото да избират и да бъдат избирани избори за Европейския парламент в държавата членка по пребиваване, предвидено в член 86, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност, представлява пример за прилагането на принципа на недискриминация между гражданите и другите граждани, както и на произтичащото от това право на свободно движение и пребиваване, което също се отнасява от член 8а от същия Договор;~~

↓ 93/109/ЕО съображение 4
(адаптиран)

- (5) Член ~~86~~, ☒ 20, ☒ параграф 2) от Договора за ЕО ☒ ДФЕС ☒ не ~~касае~~ единствено възможността за упражняване на правото да избират и да бъдат избирани в избори за Европейския парламент, засяга разпоредбите на член ~~138~~, параграф 3 от Договора за ЕО, ☒ 223, параграф 1) от ДФЕС ☒, в който се предвижда уеднаквена процедура във всички държави членки ☒ в съответствие с принципите, общи за всички държави членки, ☒ за тези избори; ~~като има~~

²⁴ https://ec.europa.eu/info/files/eu-citizenship-report-2020-empowering-citizens-and-protecting-their-rights_en

~~предвид, че по същество той се стреми да премахне настоящото изискване за гражданство, което следва да се спазва в повечето държави-членки, за да се упражняват тези права.~~

↓ НОВ

- (6) С цел да се гарантира, че гражданите на Съюза, които пребивават в държава-членка, на която не са граждани („граждани на Съюза, които не са граждани на съответната държава-членка“), могат да упражняват правото си да гласуват и да се кандидатира на избори за Европейски парламент при същите условия като гражданите на приемащата държава-членка, условията за регистрация и участие в такива избори следва да бъдат изяснени, за да се гарантира равното третиране на гражданите на съответната държава-членка и на гражданите на Съюза, които не са нейни граждани. По-специално гражданите на Съюза, които желаят да гласуват и да се кандидатира на избори за Европейски парламент в държавата-членка по пребиваване, следва да бъдат третирани еднакво по отношение на всички периоди на пребиваване, които трябва да бъдат изпълнени като условие за упражняването на правото, както и доказателствата за доказване на спазването на това условие.

↓ 93/109/ЕО съображение 5
(адаптиран)

~~като има предвид, че прилагането на член 86, параграф 2 от Договора за ЕО не предполага като необходимо условие хармонизиране на изборните системи в държавите-членки; като има предвид освен това, че за да отчита принципа на пропорционалност, предвиден в член 36, трети параграф от Договора за ЕО, съдържанието на законодателството на Общността в тази сфера не трябва да излиза извън рамките на необходимото за постигане на целта на член 86, параграф 2 от Договора за ЕО;~~

↓ 93/109/ЕО съображение 6
(адаптиран)

~~като има предвид, че целта на член 86, параграф 2 от Договора за ЕО е да се гарантира, че всички граждани на Съюза, независимо дали са или не са граждани на държавата-членка, в която пребивават, могат при същите условия да упражняват в тази държава правата си на гласуване и кандидатиране в избори за Европейския парламент; като има предвид, че условията, приложими за лицата, които не са граждани, включително тези, свързани с периода и доказване на пребиваването, следва да бъдат еднакви с условията, ако има такива, които се прилагат за гражданите на съответната държава-членка;~~

↓ 93/109/ЕО съображение 7
(адаптиран)
⇒ НОВ

- (7) ~~като има предвид, че член 86, параграф 2 от Договора за ЕО предвижда правото да избират и да бъдат избирани в избори за Европейския парламент в държавата-членка по пребиваване, но без това да замества правото да избират и да бъдат избирани в държавата-членка по националност на съответния гражданин; като има предвид, че~~ Трябва да се уважава свободата на гражданите на Съюза да

избират държавата членка, в която да вземат участие в европейските изборите ☒ за Европейски парламент, ☒ като същевременно се обръща внимание да се гарантира, че е тази свобода няма да злоупотребят лица ☐ се вземат целесъобразни мерки, за да се гарантира, че никой не може да гласува повече от веднъж, ☐ или се кандидатира ☒ нито да се кандидатира ☒ в повече от една страна.

↓ нов

- (8) В съответствие с международните и европейските стандарти, включително изискванията на Международния пакт за граждански и политически права и правото на Европейската конвенция за правата на човека, държавите членки следва не само да признават и зачитат правото на гражданите на Съюза да гласуват и да се кандидатира, но и да гарантират лесен достъп до изборителните им права, като премахнат възможно най-много пречки пред участието в избори.
- (9) За да се улесни упражняването от страна на гражданите на Съюза на правото им да гласуват и да се кандидатира в държавата си по пребиваване, тези граждани следва да бъдат вписани в изборителния списък достатъчно време преди изборния ден. Формалностите, приложими за тяхната регистрация, следва да бъдат възможно най-елементарни. За съответните граждани на Съюза следва да е достатъчно да представят валидна лична карта и официална декларация, която съдържа данни, доказващи правото им да участват в изборите. След като бъдат регистрирани, гражданите на Съюза, които не са граждани на съответната държава членка, следва да останат в изборителния списък при същите условия като гражданите на Съюза, които са граждани на съответната държава членка, докато продължават да отговарят на условията за упражняване на правото на гласуване. Освен това гражданите на Съюза следва да предоставят на компетентните органи данни за връзка, за да могат редовно да получават информация от тези органи.
- (10) Въпреки че държавите членки са компетентни да определят правото на гласуване или на кандидатиране на избори за Европейски парламент по отношение на гражданите, които пребивават извън тяхната територия, фактът, че граждани на Съюза, които не са граждани на съответната държава членка, са вписани в изборителния списък на своята държава членка по пребиваване, сам по себе си не следва да представлява основание за тяхното заличаване от изборителния списък на държавата им членка по произход за други видове избори.
- (11) За да се гарантира равното третиране на гражданите на Съюза, които не са граждани на съответната държава членка и които желаят да упражнят правото си да се кандидатира в държавата членка, в която пребивават, от тези граждани следва да се изисква да представят същите подкрепящи документи като тези, които се изискват от кандидатите, които са граждани на съответната държава членка. Въпреки това, за да се установи, че тези граждани се ползват от правото, предвидено в член 20, параграф 2, буква б) и член 22, параграф 2 от ДФЕС, държавите членки следва да могат да изискват представянето на официална декларация, която съдържа необходимите данни за доказване на правото им да се кандидатира на въпросните избори.

- (12) За да се улесни точното установяване на самоличността на гласоподавателите и кандидатите, регистрирани както в държавата членка по произход, така и в държавата членка по пребиваване, списъкът с данни, които се изискват от гражданите на Съюза при подаване на заявление за вписване в изборителните списъци или за кандидатиране в държавата членка по пребиваване, следва да включва личния идентификационен номер или серийния номер на валиден документ за самоличност или за пътуване.
- (13) На гражданите на Съюза, които са били лишени от правото да гласуват и да се кандидатира въз основа на индивидуално гражданскоправно или наказателноправно решение, взето от компетентния орган, следва да бъде забранено да упражняват това право в държавата членка по пребиваване на избори за Европейски парламент. При получаване на заявление за регистрация като гласоподавател държавите членки могат да изискват от съответния гражданин официална декларация, потвърждаваща, че той не е лишен от правото си да гласува. Когато се кандидатира в държавата си по пребиваване, от гражданите на Съюза следва да се изисква да представят декларация, потвърждаваща, че те не са лишени от правото си да се кандидатира на изборите за Европейски парламент.
- (14) Следва да бъде възможно държавата членка по пребиваване да провери дали гражданите на Съюза, които са изразили желание да упражнят правото си да се кандидатира, не са били лишени от това право в своята държава на произход. Когато държава членка получи искане за такава информация от държавата членка по пребиваване, тя следва да предостави на държавата членка по пребиваване необходимото потвърждение в срок, който да позволява действителната оценка на допустимостта на кандидатурата. Личните данни, които се обменят, могат да бъдат обработвани само за тази цел. Като се има предвид основното значение на изборителните права, в случай че държавата членка по произход не предостави навреме информация за статуса на гражданина на Съюза, това не следва да води до лишаване от правото му да се кандидатира в държавата членка по пребиваване. В случай че съответната информация бъде предоставена по-късно, държавата членка по пребиваване следва да гарантира с подходящи мерки и в съответствие с предвидените в националното ѝ право процедури, така че да не могат да се кандидатира или да упражняват мандата си гражданите на Съюза, които в своята държава членка по произход са били лишени от правото да се кандидатира, но са били регистрирани като кандидати или вече са избрани.
- (15) Доколкото процедурата за проверка на допустимостта в държава членка по необходимост води до предприемането на допълнителни административни стъпки за гражданин на друга държава членка в сравнение с тези за гражданите на въпросната държава членка, за държавите членки следва да бъде възможно да определят различен срок за подаване на заявлението за кандидатиране за гражданите на Съюза, които не са граждани на съответната държава, от определения за собствените граждани срок. Разликата в крайните срокове следва да бъде ограничена до това, което е необходимо и пропорционално, за да се даде възможност получената информация от държавата членка по произход да бъде взета своевременно под внимание. Определянето на такъв отделен срок не следва да влияе на сроковете за задълженията на другите държави членки да изпращат информация съгласно настоящата директива.

- (16) За да се предотврати многократно гласуване или случаи, в които едно и също лице се кандидатира повече от веднъж на едни и същи избори, държавите членки следва да обменят информацията, събрана чрез официалните декларации, представени от гласоподавателите от Съюза и от гражданите на Съюза, които имат право да бъдат се кандидатира. Тъй като държавите членки разчитат на различни данни за установяването на самоличността на гражданите, следва да се предвиди общ набор от данни за точното установяване на самоличността на гласоподавателите от Съюза и на гражданите на Съюза, които имат право да се кандидатира, така че те да не могат да гласуват или да се кандидатира повече от веднъж. Обменяните лични данни следва да бъдат ограничени до необходимия за постигането на тези цели минимум.
- (17) Обменът на информация между държавите членки с цел предотвратяване на многократно гласуване или на случаи, в които едно и също лице се кандидатира повече от веднъж на едни и същи избори, не следва да възпрепятства гражданите им да гласуват или да се кандидатира на други видове избори. За да се улесни комуникацията между националните органи, от държавите членки следва да се изисква да определят точка за контакт за този обмен на информация. В миналото Комисията разработи сигурен инструмент, който държавите членки да използват на своя отговорност за обмена на необходимите данни. Този сигурен инструмент следва да бъде включен в настоящата директива, за да се способва допълнително обменът между компетентните органи на държавите членки. В тази връзка държавите членки ще действат като отделни администратори при обработването от своя страна на лични данни.
- (18) На Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия с цел определяне на отговорностите и задълженията при работата със сигурния инструмент в съответствие с глава IV от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета²⁵. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета²⁶.
- (19) Достъпността на информацията относно изборните права и процедури е ключов елемент за гарантиране на ефективното упражняване на правото, утвърдено в член 20, параграф 2, буква б) и член 22, параграф 2 от ДФЕС.
- (20) Липсата на адекватна информация в контекста на изборните процедури засяга гражданите при упражняването на изборните им права като част от правата им на граждани на Съюза. То засяга и способността на компетентните органи да упражняват правата си и да изпълняват задълженията си. От държавите членки следва да се изисква да определят органи със специални отговорности, които да предоставят подходяща информация на гражданите на Съюза относно техните права съгласно член 20, параграф 2, буква б) и член 22, параграф 2 от ДФЕС и националните правила и процедури във връзка с участието и организацията на изборите за Европейски парламент. За да се

²⁵ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

²⁶ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

гарантира ефективността на комуникациите, информацията следва да се предоставя по ясен и разбираем начин.

- (21) С цел да се подобри достъпността на информацията относно изборите, тази информация следва да се предоставя на поне още един официален език на Съюза, различен от езика или езиците на приемащата държава членка, който е в голяма степен разбираем за възможно най-голям брой граждани на Съюза, пребиваващи на нейна територия. Държавите членки могат да използват различни официални езици на Съюза в конкретни части от своята територия или своите региони в зависимост от езика, който е разбираем за най-голямата група граждани на Съюза, пребиваващи там.

↓ 93/109/ЕО съображение 8
(адаптиран)
⇒ нов

- (22) ~~Всяко изключение~~ ☒ Всяка дерогация ☒ от предвидените в настоящата директива общи правила трябва да е обоснована ~~съгласно член 86, ☒ 22, ☒ параграф 2) от Договора за ЕО~~ ☒ от ДФЕС ☒, от специфични за дадена държава членка проблеми ⇒ и трябва да бъде в съответствие с изискванията на член 52 от Хартата, като включително е необходимо всякакви ограничения на упражняването на правото на гласуване и на кандидатиране на избори за Европейски парламент да бъде уредено със закон и да съответства на принципите на пропорционалност и необходимост ⇐. ☒ Освен това, ☒ ~~поради самото си естество, всяко изключение~~ ☒ всяка дерогация ☒ трябва да подлежи на преразглеждане, ☒ както е предвидено в член 47 от Хартата ☒.

↓ 93/109/ЕО съображение 9
(адаптиран)

- (23) Такива специфични проблеми могат да възникнат в държава членка, в която съотношението на гражданите на Съюза, които са на възраст, на която имат право да гласуват, и които пребивават в нея, но не са нейни граждани, е значително много над средното. ~~Изключенията са~~ ☒ Дерогациите по отношение на правото на гласуване следва да бъдат ☒ обосновани, когато такива граждани съставляват повече от 20 % от общия електорат, ~~като има предвид, че такива изключения трябва да се основават~~ на критерия за периода на пребиваване;

↓ 93/109/ЕО съображение 10

~~като има предвид, че гражданството на Съюза има за цел да даде възможност на гражданите на Съюза по-добре да се интегрират в приемащата ги държава и че в този смисъл то е в съответствие с намерението на авторите на Договора да се избегне поляризация между емигранти на кандидати, които са граждани и кандидати, които не са граждани;~~

↓ 93/109/ЕО съображение 11
(адаптиран)

- (24) ~~като има предвид, че този риск от поляризация се отнася по-конкретно за държава членка~~ ☒ Държавите членки, ☒ в които съотношението между

гражданите на Съюза, които не са граждани на съответната държава членка, на възраст, на която имат право да гласуват, надвишава 20 % от общия брой на гражданите на Съюза, които са на възраст, на която имат право да гласуват, и които пребивават във въпросната държава членка, ~~и че поради това е важно тази държава членка да може~~ следва да имат ☒ възможността да определят ☒ в съответствие с член ~~86 от Договора~~ ☒ 22, параграф 2 от ДФЕС ☒ специфични разпоредби относно състава на списъците на кандидатите.

↓ 93/109/ЕО съображение 12

- (25) Трябва да се отчита фактът, че в някои държави членки пребиваващи там лица, които са граждани на други държави членки, имат право да гласуват в избори за национален парламент, вследствие на което някои от разпоредбите на настоящата директива могат да не се прилагат в тези държави членки.

↓ НОВ

- (26) Данните относно упражняването на правата и прилагането на настоящата директива могат да бъдат полезни при определянето на мерките, необходими за гарантиране на ефективното упражняване на изборителните права на гражданите на Съюза. За да се подобри събирането на данни за изборите за Европейски парламент, е необходимо да се въведат редовен мониторинг и докладване за изпълнението от страна на държавите членки. Успоредно с това Комисията следва да оценява прилагането на настоящата директива и да представя доклад, включващ тази оценка, на Европейския парламент и на Съвета след всяко провеждане на избори за Европейски парламент.
- (27) Необходимо е Комисията да направи собствена оценка на прилагането на настоящата директива в разумен срок, след като бъдат проведени поне два пъти избори за Европейски парламент.
- (28) С цел да се гарантира, че образците на официалните декларации, подавани от граждани на Съюза, които не са граждани на съответната държава членка и които желаят да гласуват или да се кандидатира на избори за Европейски парламент, продължават да съдържат съответните данни в контекста на упражняването на изборителните права от гражданите на Съюза, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 290 от ДФЕС за изменение на тези образци. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

- (29) Държавите членки, ратифицирайки Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания, и Съюзът, сключвайки²⁷ тази конвенция, се ангажираха да гарантират нейното съблюдаване. С цел да се способства за приобщаващото и равноправното участие в изборите на хората с увреждания, условията, при които гражданите на Съюза, пребиваващи в държава членка, на която не са граждани, могат да упражняват правото си да гласуват и да се кандидатира в нея на избори за Европейски парламент, следва да отчитат надлежно потребностите на гражданите с увреждания и на по-възрастните граждани.
- (30) Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета²⁸ се прилагат спрямо личните данни, обработвани при прилагането на настоящата директива.
- (31) Европейският надзорен орган по защита на данните беше консултиран в съответствие с член 42, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1725 и прие своето становище на XX XX 2022 г.
- (32) Настоящата директива зачита основните права и принципите, признати по-конкретно в Хартата, и по-специално в членове 21 и 39 от нея. Поради това е от съществено значение настоящата директива да се прилага в съответствие с тези права и принципи, като се гарантира пълно зачитане, наред с другото, на правото на защита на личните данни, правото на недискриминация, правото на гласуване и кандидатиране на избори за Европейски парламент, свободата на движение и пребиваване и правото на ефективни правни средства за защита.
- (33) Задължението за транспониране на настоящата директива в националното законодателство трябва да бъде ограничено до разпоредбите, които представляват изменение по същество в сравнение с предходните директиви. Задължението за транспониране на разпоредбите, които не са изменени, произтича от предходните директиви.
- (34) Настоящата директива не засяга задълженията на държавите членки относно сроковете за транспониране в националното законодателство на директивите, посочени в приложение IV, част Б,

²⁷ Решение 2010/48/ЕО на Съвета от 26 ноември 2009 г. относно сключването от Европейската общност на Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания (ОВ L 23, 27.1.2010 г., стр. 35).

²⁸ Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39—98).

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

☒ Предмет и приложно поле ☒

1. Настоящата директива определя условията и реда, при които гражданите на Съюза, пребиваващи в държава членка, на която не са граждани, могат да упражнят там правото си ☒ да гласуват и да се кандидатира на ☒ да избират и да бъдат избирани в избори за Европейския парламент.

2. Разпоредбите на настоящата директива не засягат разпоредбите на всяка държава членка относно правото да избират и да бъдат избирани на гласуване или на кандидатиране на техни граждани, пребиваващи извън изборителния си район.

Член 2

☒ Определения ☒

По смисъла на настоящата директива:

- (1) „избори за Европейски парламент“ означава избори чрез пряко общо изборително право ~~за Европейски парламент от представители~~ ☒ на представители в Европейския парламент ☒ в съответствие с ☒ Акта за избиране на членове на Европейския парламент чрез всеобщи преки избори ☒ ~~от 20 септември 1976 г.~~²⁹;
- (2) „изборителен район“ означава територията на държава членка, в която съгласно горепосочения акт и в неговите рамки в съответствие с изборителния закон на тази държава членка, членовете на Европейския парламент се избират от народа на тази държава членка;
- (3) „държава членка по пребиваване“ означава държава членка, в която пребивава гражданин на Съюза, който обаче не е гражданин на тази държава членка;
- (4) „държава членка по произход“ означава държавата членка, чийто гражданин е даден гражданин на Съюза;
- (5) „гласоподавател от ~~Общността~~ ☒ Съюза ☒“ означава всеки гражданин на Съюза, който в съответствие с настоящата директива има право ~~на гласуване в~~ ☒ да гласува на ☒ избори за Европейския парламент в държавата членка, в която пребивава;

²⁹ ОВ № L 278, 8.10.1976 г., стр. 5.

- (6) „гражданин ~~от Общността, който има право да бъде избран~~ ☒ на Съюза, който има право да се кандидатира ☒ “ означава всеки гражданин на Съюза, който в съответствие с настоящата директива има право да ~~бъде избран в~~ ☒ да се кандидатира на ☒ избори за Европейски~~я~~ парламент в държавата членка, в която пребивава;
- (7) „избирателен списък“ означава официалният регистър на всички гласоподаватели, които имат право на гласуване в определен район или населено място, който се съставя и актуализира от компетентния орган съгласно избирателния закон на държавата членка по пребиваване или регистъра на населението, ако ~~той посочва качеството си на гласоподавател~~ ☒ ако в него се посочва допустимостта до гласуване ☒ ;
- (8) „референтна дата“ означава денят или дните, на които съгласно законодателството на държавата членка по пребиваване гражданите на Съюза трябва да отговарят на изискванията за гласуване или кандидатиране в тази държава;
- (9) „официална декларация“ означава декларация от съответното лице, неточността в която е наказуема, в съответствие с приложимото национално законодателство.

Член 3

☒ Условия, уреждащи правото на гласуване и кандидатиране на избори ☒

~~Всяко лице, което на референтната дата:~~ ☒ Следните лица имат право да гласуват и да се кандидатира на избори за Европейски парламент в държавата членка по пребиваване, освен ако не са лишени от тази права съгласно членове 6 и 7: ☒

а) ☒ лицето, което на референтната дата, ☒ е гражданин на Съюза по смисъла на член ~~8~~ ☒ 20 ☒ , параграф 1), ~~втора алинея~~ от Договора ☒ ДФЕС ☒ ;

б) ☒ лицето, което на референтната дата, ☒ не е гражданин на държавата членка по пребиваване, но отговаря на същите условия по отношение на правото на гласуване и кандидатиране, каквито въпросната държава налага по закон за собствените си граждани,

~~има право да избира и да бъде избран в избори за Европейския парламент в държавата членка по пребиваване, освен ако не е лишено от тази права съгласно членове 6 и 7.~~

Когато, за да се кандидатира_т, гражданите на държавата членка по пребиваване трябва да са били нейни граждани в продължение на определен минимален период, се счита, че гражданите на Съюза отговарят на това условие, ако в продължение на същия период са били граждани на дадена държава членка.

Член 4

☒ *Забрана за гласуване повече от един път или за кандидатиране в повече от една държава членка* ☒

1. Гласоподавателите от ~~Общността~~ ☒ Съюза ☒ упражняват правото си да ~~избира и да бъде избран~~ ☒ гласуват ☒ или в държавата членка по пребиваване, или в държавата членка по произход. Никой не може да гласува повече от един път на едни и същи избори.

2. Никой не може да се кандидатира в повече от една държава членка на едни и същи избори.

Член 5

☒ *Изисквания по отношение на пребиваването* ☒

Ако, за да гласуват или да се кандидатира, гражданите на държавата членка по пребиваване трябва да са прекарвали определен минимален период като пребиваващи в изборителния район на тази държава, гласоподавателите от ~~Общността~~ ☒ Съюза ☒ и гражданите от ~~Общността~~ ☒ Съюза ☒, които имат право да ~~бъдат избирани~~ ☒ се кандидатира ☒, се считат за изпълнили това условие, ако в продължение на равностоен период са пребивавали в други държави членки. Тази разпоредба се прилага, без да се нарушават всякакви специфични условия по отношение на продължителността на пребиваване в даден район или населено място.

Член 6

☒ *Недопустимост* ☒

↓ 2013/1/ЕС член 1, параграф 1,
буква а) (адаптиран)

1. ~~Всеки~~ ☒ Гражданите на Съюза ☒ ~~гражданин на Съюза, който пребивава~~ ☒ които пребивават ☒ в държава членка, на която не ~~е~~ ☒ са ~~гражданин~~ ☒ граждани ☒, и ~~които~~ ☒ чрез индивидуално съдебно или административно решение, което да подлежи на съдебен контрол с правни средства за защита, ~~е лишен~~ ☒ са лишени ☒ от правото да ~~бъде избран~~ ☒ се кандидатира ☒ съгласно законодателството на държавата членка по пребиваване или законодателството на държавата членка по произход, нямат право да упражнява това право в държавата членка по пребиваване на избори за Европейски парламент.

↓ 2013/1/ЕС член 1, параграф 1,
буква б) (адаптиран)

2. Държавата членка по пребиваване проверява дали гражданите на Съюза, изразили желание да упражнят правото си да ~~бъдат избирани~~ ☒ се кандидатира ☒ , не са били лишени от това право в държавата членка по произход чрез индивидуално съдебно или административно решение, което да подлежи на съдебен контрол с правни средства за защита.

↓ 2013/1/ЕС член 1, параграф 1,
буква в) (адаптиран)

3. За целите на параграф 2 от настоящия член държавата членка по пребиваване уведомява държавата членка по произход относно декларацията по член 10, параграф 1. За целта съответната информация, с която разполага държавата членка по произход, се предоставя по всякакъв подходящ начин в срок от 5 работни дни от получаването на уведомлението или при възможност в по-кратък срок, по молба на държавата членка по пребиваване. Тази информация може да включва само данни, които са строго необходими за прилагането на настоящия член и които могат да се използват единствено за тази цел.

В случай че информацията не бъде получена от държавата членка по пребиваване в рамките на срока, кандидатът се допуска въпреки това.

4. Ако предоставената информация ~~оборва~~ ☒ обезсилва ☒ съдържанието на декларацията, държавата членка по пребиваване, независимо дали е получила информацията в определения срок или по-късно, предприема съответните мерки съгласно националното си законодателство, за да попречи на въпросното лице да се яви като кандидат или ако това не е възможно, да му попречи да бъде избрано или да упражнява мандата.

5. Държавите членки определят точка за контакт, където да се получава и предава необходимата информация за прилагането на параграф 3. Те съобщават на Комисията името и данните за връзка на точката за контакт и всяка актуализирана информация или промени в тях. Комисията поддържа списък на точките за контакт и го предоставя на държавите членки.

Член 7

☒ Лишаване от правото на гласуване ☒

1. Държавата членка по пребиваване може да проверява дали гражданите на Съюза, които са изразили желание да упражнят правото си да ~~избира~~ ☒ гласуват ☒ в тази държава, са били лишени от това право в държавата членка по произход чрез индивидуално гражданскоправно или наказателноправно решение.

2. По смисъла на параграф 1 от настоящия член, държавата членка по пребиваване може да уведомява държавата членка по произход за декларацията по член 9, параграф 2. За целта държавата членка по произход своевременно и по подходящ начин предоставя съответната обичайно налична информация; тази информация може да включва само данни, които са строго необходими за прилагането на настоящия член, и които могат да се използват единствено за тази цел. Ако предоставената информация обезсилва съдържанието на декларацията, държавата членка по пребиваване предприема подходящи мерки, с които да предотврати гласуването на съответното лице.

3. Държавата членка по произход може своевременно и по подходящ начин да предоставя на държавата членка по пребиваване цялата необходима информация за прилагането на настоящия член.

Член 8

☒ Свобода на избор за гласуване в държавата членка по пребиваване ☒

1. ~~Гласоподавател от Общността~~ ☒ Гласоподавателите от Съюза ☒ упражняват правото си на избор ☒ да гласуват ☒ в държавата членка по пребиваване, ако ~~е изразил~~ ☒ са изразили ☒ желание за това.

2. Ако гласуването е задължително в държавата членка по пребиваване, гласоподавателите от ~~Общността~~ ☒ Съюза ☒ , които са изразили желание да гласуват ☒ в тази държава членка ☒ , са задължени да гласуват.

ГЛАВА II

~~УПРАЖНЯВАНЕ НА ПРАВОТО ДА ИЗБИРАТ И ДА БЪДАТ~~ ~~ИЗБИРАНИ~~ ☒ НА ГЛАСУВАНЕ И КАНДИДАТИРАНЕ ☒

Член 9

~~Вписване във и заличаване от избирателния списък~~ ☒

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да се даде възможност на гласоподавател от ~~Общността~~ ☒ Съюза ☒ , който е изразил желание ~~в този смисъл~~ ☒ да бъде регистриран като гласоподавател ☒ , да бъде вписан в избирателния списък достатъчно време преди изборния ден.

2. За да бъдат ~~вписани~~ вписани имената ~~му~~ ☒ им ☒ в избирателния списък, ~~гласоподавателите от~~ ~~Общността~~ ☒ гласоподавателите от Съюза ☒ трябва да представят ~~същите~~ същите документи, каквито се представят ~~гласоподавател~~ ☒ от гласоподавателите ☒ , ☒ които са граждани ☒ ~~който е гражданин~~ на съответната държава членка. ~~Той~~ ☒ Те ☒ представят и официална декларация ☒ в съответствие с образеца в приложение I. ☒ ~~в която заявява:~~

~~а) националността и адреса си в избирателния район на държавата членка по пребиваване;~~

~~б) когато е приложимо, населеното място или район в държавата членка по произход, в чийто избирателен списък последно е било вписано името му; и~~

~~в) че ще упражни правото си на избор само в държавата членка по пребиваване.~~

3. Освен това, държавата членка по пребиваване може да изисква от ☒ гласоподавателите от Съюза ☒ ~~гласоподавател от~~ ~~Общността~~:

а) да ~~заявят~~ заявят в декларацията си по параграф 2, че ~~не е лишаван~~ ☒ не са лишени ☒ от избирателни права в ☒ своята ☒ държавата ~~членка~~ по произход;

б) да ~~представят~~ представят валиден документ за самоличност; ~~и~~

в) да ~~посочат~~ посочат датата, от която ~~пребивава~~ ☒ пребивават ☒ в съответната държава или в друга държава членка.

4. Гласоподавателите от ~~Общността~~ ☒ Съюза ☒ , които са вписани в избирателния списък, остават записани в него при същите условия, които важат за ☒ гласоподавателите — ☒ ~~граждани~~ на съответната държава членка, докато не поискат да бъдат заличени, или докато не бъдат ~~автоматично~~ заличени, поради това, че вече не отговарят на изискванията за упражняване на правото да ~~избира~~ ☒ гласуват ☒ . ☒ Когато са въведени разпоредби за уведомяване на гражданите за такова заличаване от избирателния списък, тези разпоредби се прилагат по същия начин и за гласоподавателите от Съюза. ☒

↓ НОВ

5. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 20 във връзка с изменението на формата и съдържанието на образца на официалната декларация, посочена в параграф 2 от настоящия член.

↓ 93/109/ЕО (адаптиран)

⇒ НОВ

Член 10

☒ Регистрация като кандидат ☒

1. При представяне на заявлението ~~си~~ за кандидатиране, ~~всеки гражданин от Общността~~ ☒ гражданите на Съюза ☒ представят същите подкрепящи документи, ~~както кандидат, който~~ ☒ като кандидатите, които ☒ ~~е гражданин~~ ☒ са граждани ☒ на съответната държава членка. ~~Той~~ ☒ Те ☒ представят и официална декларация ☒ в съответствие с образца в приложение II. ☒ ~~в която заявява:~~

↓ 2013/1/ЕС член 1, параграф 2, буква а)

~~а) националността си, датата и мястото си на раждане, последния си адрес в държавата членка по произход и адреса си в изборителния район в държавата членка по пребиваване;~~

↓ 93/109/ЕО

~~б) че не се кандидатира в избори за Европейския парламент в друга държава членка;~~

~~в) когато е приложимо, населеното място или район в държавата членка по произход, в чийто изборителен списък последно е било вписано името му; и~~

↓ 2013/1/ЕС член 1, параграф 2,
буква б)

~~г) че не е лишаван от правото да бъде избран в държавата членка по произход през индивидуално съдебно или административно решение, което да подлежи на съдебен контрол и правни средства за защита.~~

↓ 93/109/ЕО (адаптиран)

23. Освен това, държавата членка по пребиваване може да изисква от ~~гражданин от Общността~~ ☒ гражданите на Съюза ☒, които имат право да ~~бъде избран~~ ☒ се кандидатира ☒, да представят валиден документ за самоличност. Тя може да изисква също ~~той~~ ☒ те ☒ да посочат датата, от която ~~е~~ ☒ са ~~гражданин~~ ☒ граждани ☒ на държава членка.

↓ НОВ

3. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 20 във връзка с изменението на формата и съдържанието на образца на официалната декларация, посочена в параграф 1 от настоящия член.

↓ 93/109/ЕО (адаптиран)

⇒ НОВ

Член 11

☒ Решение относно регистрацията и правни средства за защита ☒

1. Държавата членка по пребиваване информира ~~заинтересованото лице~~ ☒ заинтересованите лица ☒ ~~⇒~~ своевременно и на ясен и прост език ~~⇒~~ за ~~предприетите действия~~ ~~⇒~~ решението, взето относно ~~⇒~~ ~~не неговото~~ ☒ тяхното ☒ заявление за вписване в изборителния списък, или за решението относно допустимостта на заявлението ~~му~~ ☒ им ☒ за кандидатиране.

2. В случай на отказ за вписване в изборителния списък ☒ на граждани на Съюза ☒ или на отхвърляне на заявлението ~~му~~ ☒ им ☒ за кандидатиране, ~~заинтересованото лице~~ ☒ заинтересованите лица ☒ имат право на ~~съдебни~~ ☒ правни ☒ средства за защита при същите условия, които законодателството на държавата членка по пребиваване предвижда за гласоподавателите и имащите право да се кандидатира лица, които са нейни граждани.

↓ НОВ

3. В случай на грешки в избирателните списъци или в списъците с кандидати за Европейския парламент, заинтересованото лице има право на правни средства за защита при сходни условия с тези, които законодателството на държавата членка по пребиваване предвижда за гласоподавателите и имащите право да се кандидатира лица, които са нейни граждани.

4. Държавите членки информират ясно и своевременно заинтересованото лице за решението, посочено в параграф 1, и за правните средства за защита, посочени в параграфи 2 и 3.

↓ 93/109/ЕО (адаптиран)

Член 12

☒ Предоставяне на информация ☒

~~Държавата членка по пребиваване своевременно и по подходящ начин информира гласоподавателите и имащите право да бъдат избирани граждани от Общността за условията и реда за упражняване на правото да избира и да бъде избран във въпросната държава.~~

↓ НОВ

1. Държавите членки определят национален орган, отговорен за предприемането на необходимите мерки, за да се гарантира, че гражданите на Съюза, които не са граждани на съответната държава, са своевременно информирани за условията и реда за регистрация като гласоподавател или като кандидат на изборите за Европейски парламент.

2. Държавите членки гарантират, че органите, определени съгласно параграф 1, съобщават пряко и лично на гласоподавателите от Съюза и на гражданите на Съюза, които имат право да се кандидатира, следната информация:

а) статуса на тяхната регистрация;

б) датата на изборите и как и къде се гласува;

в) съответните правила относно правата и задълженията на гласоподавателите и кандидатите, включително забраните и случаите на несъвместимост, и санкциите за нарушаване на изборните правила, особено тези, които се отнасят до многократното гласуване;

г) начините за получаване на допълнителна информация относно организацията на изборите, включително списъка с кандидати.

3. Информацията относно условията и реда за регистрация като гласоподавател или като кандидат на изборите за Европейски парламент и информацията, посочена в параграф 2, се предоставя на ясен и прост език.

Освен че се предоставя на един или няколко от официалните езици на приемащата държава членка, информацията, посочена в първа алинея, се придружава и от превод на поне още един официален език на Съюза, който в голяма степен се разбира от възможно най-голям брой граждани на Съюза, пребиваващи на нейната територия, в съответствие с изискванията за качество на член 9 от Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета³⁰.

4. Държавите членки гарантират, че информацията относно условията и реда за регистрация като гласоподавател или като кандидат на избори за Европейски парламент и информацията, посочена в параграф 2, е достъпна за хората с увреждания и по-възрастните хора чрез подходящи средства, методи и формати на комуникация.

↓ 93/109/ЕО (адаптиран)

⇒ НОВ

Член 13

✕ Механизъм за обмен на информация ✕

1. Държавите членки си обменят необходимата информация за прилагането на член 4 ⇒ достатъчно време преди изборния ден ⇐. За целта държавата членка по пребиваване ~~въз основа на посочената в членове 9 и 10 официална декларация, достатъчно време преди изборния ден предоставя~~ ⇒ започва да предоставя ⇐ на държавата членка по произход ⇒ не по-късно от шест седмици преди първия ден на изборния период, посочен в член 10, параграф 1 от Акта за избиране на членове на Европейския парламент чрез всеобщи преки избори, наборът от данни, предвиден в приложение III ⇐ ~~информация за вписаните в избирателни списъци или кандидатиращи се граждани на последната спомената държава членка~~. В съответствие с националното си законодателство, държавата членка по произход предприема подходящи мерки, с които да гарантира, че гражданите ѝ не гласуват повече от един път или не се кандидатира в повече от една държава членка.

³⁰ Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета от 2 октомври 2018 г. за създаване на единна цифрова платформа за предоставяне на достъп до информация, до процедури и до услуги за оказване на помощ и решаване на проблеми и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 1).

2. Държавата членка по произход гарантира, че мерките, посочени в параграф 1, не възпрепятстват гражданите ѝ да гласуват или да се кандидатира на други видове избори.

3. Комисията предоставя сигурен инструмент, който способства за обмяна между държавите членки на набора от данни, посочен в приложение III, за целите на параграф 1 от настоящия член. Инструментът прави възможно държавите членки по пребиваване да предоставят тези данни в криптиран вид на всяка държава членка по произход, чиито граждани са представили официалните декларации, посочени в членове 9 и 10.

4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 20 във връзка с изменението на набора от данни, посочен в приложение III.

5. На Комисията се предоставя правомощието да приема актове за изпълнение с цел определяне на отговорностите и задълженията при работата със сигурния инструмент, посочен в параграф 3, в съответствие с изискванията на глава IV от Регламент (ЕС) 2016/679. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 19.

Член 14

Специфични начини за гласуване

Държавите членки, които предвиждат възможностите за предварително гласуване, гласуване по пощата и електронно гласуване и гласуване по интернет на избори за Европейски парламент, гарантират, че тези методи на гласуване са достъпни за гласоподавателите от Съюза при условия, сходни с тези, които са приложими за собствените им граждани.

Член 15

Наблюдение

Държавите членки определят орган, отговорен за събирането и предоставянето на съответните статистически данни на обществеността и на Комисията относно участието на граждани на Съюза, които не са техни граждани, в избори за Европейски парламент.

ГЛАВА III

ДЕРОГАЦИИ И ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

Член ~~16~~4

☒ Дерогации ☒

1. Ако ~~на 1 януари 1993 г.~~ в дадена държава членка съотношението на ~~пребиваващите в нея~~ гражданите на Съюза на възраст, ~~която им дава право да избират~~, ☒ на която имат право да гласуват, и които пребивават в нея, но не са нейни граждани, ☒ надвишава 20 % от общия брой на ~~пребиваващите там~~ ☒ нейните ☒ граждани и на гражданите на Съюза, ☒ които не са нейни граждани, но пребивават в нея, и които са ☒ на възраст, ~~която им дава право да избират~~ ☒ на която имат право да гласуват, ☒ тази държава членка може чрез дерогация от разпоредбите на членове 3, 9 и 10:

- а) да ограничава правото ~~да избират до гласоподаватели от Общността~~ ☒ на гласуване до гласоподавателите от Съюза ☒, които са пребивавали в тази държава членка в продължение на минимален период, който не може да надвишава пет години;
- б) да ограничава правото ~~да бъдат избирани за граждани от Общността~~ ☒ на кандидатиране до гражданите на Съюза, които имат право да се кандидатира ☒ ~~които имат право да бъдат избирани~~ и са пребивавали в тази държава членка за минимален период, който не може да надвишава десет години.

Тези разпоредби не възпрепятстват въпросната държава членка да предприема подходящи мерки по отношение на състава на списъците ~~с~~ кандидати, които са насочени по-конкретно към насърчаване на интегрирането на граждани на Съюза, които не са граждани на съответната държава членка.

Въпреки това, гласоподавателите от ~~Общността~~ ☒ Съюза ☒ и гражданите ~~от~~ ~~Общността~~ ☒ на Съюза ☒, които имат право да ~~бъдат избирани~~ ☒ се кандидатира ☒, които поради факта, че пребивават извън своята държава членка по произход или на основания, свързани с продължителността на това пребиваване, нямат право да ~~избират или да бъдат избирани~~ ☒ гласуват или да се кандидатира ☒ в тази държава по произход, не подлежат на посочените по-горе условия за продължителност на пребиваването.

2. Ако ~~на 1 февруари 1994 г.~~ законодателството на дадена държава членка предвижда за пребиваващите в нея граждани на друга държава членка правото да ~~избират~~ ☒ гласуват на ☒ избори за националния парламент на тази държава, и за целта същите могат да бъдат вписвани в избирателния списък на тази държава при абсолютно същите условия, както гласоподавателите, които са граждани на въпросната

държава, първата държава членка може чрез дерогация от разпоредбите на настоящата директива да се въздържа от прилагане на членове 6—13 по отношение на тези граждани.

3. ~~До 31 декември 1997 г. и~~ Осемнадесет месеца след това, преди поредните избори за Европейския парламент, Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад, в който прави проверка, дали предоставената ~~от~~ на съответните държави членки ~~изключение~~ ☒ дерогация ☒ съгласно член ~~86,~~ ☒ 22, ☒ параграф 2 ~~от Договора за ЕО~~ ☒ ДФЕС ☒ продължава да има основание и предлага да бъдат направени всички необходими промени.

Държавите членки, които се позовават на дерогацията по параграф 1, предоставят на Комисията цялата необходима информация, на която се обосновава искането им.

Член 15

~~За четвъртите преки избори за Европейския парламент се прилагат следните специални разпоредби:~~

~~а) — гражданите на Съюза, които на 15 февруари 1994 г. вече имат право да гласуват в държавата членка по пребиваване, и чиято имена фигурират в избирателния списък на държавата членка по пребиваване, не подлежат на предвидените в член 9 формалности;~~

~~б) — държавите членки, в които избирателните списъци са окончателно изготвени преди 15 февруари 1994 г., предприемат необходимите мерки, с които да се даде възможност на гласоподавателите от Общността, които желаят да упражнят правото си да избират в съответната държава, да впишат имената си в избирателния списък достатъчно време преди изборния ден;~~

~~в) — държавите членки, които не съставят специфични избирателни списъци, а обозначават правото да избират в регистъра на населението, и в които гласуването не е задължително, също могат да прилагат тази система спрямо гласоподаватели от Общността, чиято имена фигурират във въпросния регистър, и които след като са били индивидуално информирани за правата им, не са изразили желание да упражнят правото си да избират в своята държава членка по произход. Те изпращат на държавата членка по произход документа, който удостоверява изразеното от въпросните гласоподаватели намерение да гласуват в държавата членка по пребиваване;~~

~~г) — държавите членки, в които вътрешната процедура за номиниране на кандидати от политически партии и групи е уредена със закон, могат да предвидят всички такива процедури, които в съответствие с този закон са били открити преди 1 февруари 1994 г., както и взетите в този контекст решения, да останат в сила;~~

ГЛАВА IV

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член ~~17~~¹⁶

⊠ Докладване ⊠

↓ НОВ

1. В срок от шест месеца след всяко провеждане на избори за Европейски парламент държавите членки изпращат информация на Комисията относно прилагането на настоящата директива на тяхната територия. В допълнение към общите наблюдения докладът трябва да съдържа статистически данни относно участието в изборите за Европейски парламент на гласоподаватели от Съюза и граждани на Съюза, които имат право да се кандидатира, както и обобщение на мерките, предприети в негова подкрепа.

↓ 93/109/ЕО (адаптиран)

⇒ НОВ

⇒ 2. В срок от една година след всяко провеждане на избори за Европейски парламент, ⇐ ~~До 31 декември 1995 г.~~ Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за прилагането на настоящата директива ~~до изборите за Европейския парламент през юни 1994 г. Въз основа на този доклад, Съветът, действайки единодушно по предложение на Комисията и след консултации с Европейския парламент, може да приеме разпоредби за изменение на настоящата директива.~~

↓ НОВ

Член 18

Оценка

В срок от две години след изборите за Европейски парламент през 2029 г. Комисията оценява прилагането на настоящата директива и изготвя доклад за оценка на напредъка в постигането на целите, съдържащи се в нея. Оценката включва и преглед на функционирането на член 13.

Член 19

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.
3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 8 от Регламент (ЕС) № 182/2011 във връзка с член 5 от него.

Член 20

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в членове 9, 10 и 13, се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от датата на влизане в сила на настоящата директива.
3. Делегирането на правомощия, посочено в членове 9, 10 и 13, може да бъде оттеглено по всяко време от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в Официален вестник на Европейския съюз или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно членове 9, 10 и 13, влиза в сила единствено ако Съветът не е представил възражения в срок от два месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок Съветът е уведомил Комисията, че няма да представи възражения. Посоченият срок може да се удължи с два месеца по инициатива на Съвета.

↓ 93/109/ЕО (адаптиран)

⇒ НОВ

Член ~~21~~ 17

☒ Транспониране ☒

Държавите членки приемат ☒ и публикуват ☒ ⇒ най-късно до 31 май 2023 г. ☒ законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с ⇒ член 9, параграфи 2 и 4, член 10, параграф 1, член 11, параграфи 1, 3 и 4, член 12, член 13, параграфи 1, 2 и 3, членове 14, 15, 17 и приложения I, II и III ☒ ~~настоящата директива, най-късно до 1 февруари 1994 г.~~ Те незабавно информират ☒ съобщават на Комисията текста на тези разпоредби ☒ ~~за това.~~

↓ НОВ

Те прилагат тези разпоредби от 31 май 2023 г.

↓ 93/109/ЕО (адаптиран)

Когато държавите членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. ☒ Те включват също така уточнение, че позоваванията в действащите закони, подзаконови и административни разпоредби на директивата, отменена с настоящата директива, се считат за позовавания на настоящата директива. ☒ ~~Условията и редът на позоваване се определят от държавите членки~~ ☒ Условията и редът на позоваване и формулировката на уточнението се определят от държавите членки ☒.

☒ 2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива. ☒

☒ Член 22 ☒

☒ Отменя ☒

☒ Директива 93/109/ЕО, изменена с директивата, посочена в приложение IV, част А, се отменя, считано от 31 май 2023 г., без да се засягат задълженията на държавите членки относно сроковете за транспониране в националното законодателство на директивите, посочени в приложение IV, част Б. ☒

☒ Позоваванията на отменените директиви се считат за позовавания на настоящата директива и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение V. ☒

Член ~~23~~¹⁸

☒ Влизане в сила и прилагане ☒

Настоящата директива влиза в сила на ☒ двадесетия ☒ ден ☒ след деня ☒ на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския ☒ съюз* ☒ ~~общности~~.

☒ Членове 1—8, член 9, параграфи 1 и 3, член 10, параграф 2) и член 11, параграф 2) се прилагат от 31 май 2023 г. ☒

Член ~~24~~¹⁹

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета

Председател